

Keuzedeel mbo

Helpende plus

gekoppeld aan één of
meerdere kwalificaties mbo

Code

K0905

Penvoerder: Sectorkamer zorg, welzijn en sport
Gevalideerd door: Sectorkamer zorg, welzijn en sport
Op: 04-12-2017

1. Algemene informatie

D1: Helpende plus

Studielast

240

Beroepsvereisten

Nee

Certificaten

Ja

Scholingsbehoefte/landelijke herkenbaarheid

De arbeidsmarktkansen voor studenten/werknemers die het keuzedeel Helpende plus hebben gevolgd worden vergroot. De Helpende Zorg en Welzijn met een Plus keuzedeel is namelijk breder in te zetten in de zorg. In het keuzedeel is o.a. aandacht voor de grenzen van het handelen, het signaleren en observeren van afwijkingen en hoe daarmee om te gaan. In de werkzaamheden zoals die zich nu voordoen (zorg meer thuis, andersoortige ondersteuning), is dat een belangrijke vaardigheid. Het voorliggende keuzedeel heeft, voorzien van een certificaat, daarmee zowel voor de studenten/werknemers (extra kansen op de arbeidsmarkt) als voor de werkgevers (niveau 2'ers zijn breder inzetbaar, waardoor tekorten worden gevuld) een meerwaarde. Het civiel effect van deze scholing wordt met een landelijke erkenning in de vorm van een keuzedeel met een certificaat vergroot.

Ingangsdatum certificaat

01-01-2018

Einddatum certificaat

01-08-2022

Gekoppeld aan kwalificatie(s)

Zie bijlage op www.s-bb.nl/kwalificatiedossiers

Toelichting

Relevantie van het keuzedeel

In het werkveld van zorg en welzijn stijgt het aandeel van medewerkers op niveau 2, de helpenden zorg en welzijn. Door de ontwikkelingen in de zorg is de complexiteit van de zorgvraag toegenomen en kan de helpende zorg en welzijn iets extra's goed gebruiken. Er worden momenteel met regelmaat na- en bijscholingen gestart voor niveau 2 werknemers om de 'plus' (vaardigheden op basis van de Vilans protocollen) te behalen. Werkgevers en werknemers hebben de wens om deze onderdelen als keuzedeel in te zetten in de opleidingen.

De kansen op de arbeidsmarkt zullen groter worden voor helpenden zorg en welzijn die een keuzedeel Helpende Plus hebben afgerond. Zij zijn breder inzetbaar in de zorg, met zowel voordelen voor zichzelf (meer kansen op de arbeidsmarkt), als voor de werkgevers (tekorten kunnen makkelijker worden opgevuld).

Ook voor doorstroom naar niveau 3 is het volgen van keuzedeel Helpende Plus relevant. De helpende leert een aantal onderdelen die ook bij niveau 3 aan de orde zijn. Bovendien kan de student alvast 'ruiken aan' een niveau 3 en wanneer dit een succeservaring oplevert, zal zij wellicht doorstromen.

Beschrijving van het keuzedeel

Met dit keuzedeel is de beginnend beroepsbeoefenaar bekwaam in eenvoudige verzorgende vaardigheden die in het werkveld van zorg en welzijn veel gevraagd worden. Zij kan werken volgens protocollen die bijvoorbeeld een rol spelen bij het verzamelen van gegevens via meten van de pols en temperatuur, het toedienen van medicatie, het druppelen van ogen, oren of neus van de cliënt en het aan- en uittrekken van steunkousen. De beginnend beroepsbeoefenaar kan afwijkingen bij de cliënt signaleren en daar adequaat mee omgaan en handelen in acute situaties. Zij weet waartoe ze zelf bevoegd is en wanneer ze de expertise van andere deskundigen moet inroepen.

Branchevereisten

Aard van keuzedeel

Verdiepend

2. Uitwerking

D1-K1: Voert eenvoudige verzorgende handelingen uit

Complexiteit

De werkzaamheden van de beginnend beroepsbeoefenaar zijn grotendeels gestandaardiseerd: ze voert eenvoudige verzorgende handelingen uit volgens bepaalde protocollen. De complexiteit bij het uitvoeren van de verzorgende handelingen wordt bepaald door de mogelijkheid dat zich bij de cliënt onverwachte en mogelijk gezondheidsbedreigende situaties voordoen, waarop de beginnend beroepsbeoefenaar adequaat moet reageren. Ook in het geval van acute situaties, zoals bewusteloosheid, mogelijk overlijden en agressie, moet de beginnend beroepsbeoefenaar adequaat reageren. Complicerende factor daarbij is dat de beginnend beroepsbeoefenaar regelmatig alleen aanwezig is bij de cliënt en de collega's op afstand beschikbaar zijn. De beginnend beroepsbeoefenaar beschikt voor de uitoefening van haar taken over basiskennis met betrekking tot medicatie en basiskennis die nodig is bij de uitvoering van haar verzorgende taken.

Verantwoordelijkheid en zelfstandigheid

De beginnend beroepsbeoefenaar werkt zelfstandig (vaak ook in een stand-alone situatie) en stemt haar werkzaamheden steeds af met de eindverantwoordelijke van het team. De leidinggevende is eindverantwoordelijk voor het werk van de beginnend beroepsbeoefenaar.

De verantwoordelijkheden van de beginnend beroepsbeoefenaar zijn duidelijk omschreven. De beginnend beroepsbeoefenaar observeert en signaleert en weet wanneer andere deskundigheidsniveaus ingeschakeld moeten worden. Risicovolle medicatie mag de helpende plus niet toedienen, hiervoor dient ze een bevoegde collega te benaderen. Ze mag alleen medicatie toedienen aan een cliënt wanneer deze is uitgezet door de apotheek in een uitgiftesysteem/baxtersysteem, medicatie die valt onder de Opiumwet mag ze niet toedienen.

Vakkennis en vaardigheden

De beginnend beroepsbeoefenaar:

- Heeft basiskennis van wet- en regelgeving m.b.t. risicovolle handelingen
- Heeft basiskennis van COPD, diabetes, dementie, reuma, CVA, Parkinson
- Heeft basiskennis over het omgaan met ziektebeelden van cliënten
- Heeft basiskennis van de werking en bijwerkingen van veel voorkomende medicatie
- Heeft basiskennis van wondzorg
- Heeft basiskennis van aandoeningen aan de zintuigen in relatie tot druppels en zalven
- Heeft basiskennis van de anatomie van het urinewegstelsel
- Heeft basiskennis van aandoeningen aan urinewegstelsel in relatie tot een verblijfskatheter
- Heeft basiskennis over (het omgaan met) oncologie, chemotherapie en bestraling
- Heeft basiskennis over de consequenties voor zichzelf en de omgeving (bescherming, schoonmaken) bij chemotherapie en bestraling
- Heeft basiskennis van het stervensproces (sterven en rouwen) en de invloed ervan op de verzorging en omgeving
- Heeft basiskennis van palliatieve zorg

- Kan protocollen toepassen die gelden binnen de organisatie
- Kan beoordelen wanneer een collega geraadpleegd moet worden bij het uitvoeren van eenvoudige verzorgende handelingen
- Kan cliënten informeren over therapietrouw
- Kan observatiegegevens verzamelen: meten van pols, temperatuur (axillair, oraal en oor), bewustzijn en ademhaling
- Kan bijwerkingen signaleren en herkent de interactie tussen verschillende soorten medicatie
- Kan werken met medicatieoverzichten en soorten uitgiftesystemen/baxtersysteem
- Kan de juiste medicijnen aanreiken aan de cliënt
- Kan de medicatie die haar is aangereikt controleren en registreren o.b.v. de apothekerslijsten
- Kan medicatie toedienen uit uitgiftesysteem/baxtersysteem, via de mond, ogen, huid en neus
- Kan wondbehandeling uitvoeren bij een rode wond
- Kan de huid van de cliënt zalven
- Kan ogen van de cliënt druppelen/zalven
- Kan oren van de cliënt druppelen
- Kan de neus van de cliënt druppelen
- Kan microlax toedienen
- Kan een katheterzakje legen en verwisselen
- Kan een condoomkatheter verwisselen
- Kan steunkousen aan- en uittrekken en daarbij rekening houden met complicaties (wondjes, eczeem, oedeem, kleur, pijn)
- Kan omgaan met onbegrepen gedrag

D1-K1: Voert eenvoudige verzorgende handelingen uit

- Kan handelen in acute situaties (zoals: bewusteloosheid, zorgweigering, geen toegang tot de woning, mogelijk overlijden en agressie)
- Kan acute situaties rapporteren
- Kan acute situaties bespreken met de eindverantwoordelijke